

MISAFİR VE MIHMANDAR

Toplum içinde saygın ve önemli bir değer olan misafir kavramı gerek tasavvuf ekolünde gerekse Kur'an'ı anlamak için okuduğum Risale-i Nurlarda çokça geçen ve dikkatli analiz edildiğinde imani bir nazar ile bana bu dünya hayatında Kur'ani bir şuur ile çok güzel manalar veren bir kavram kelime manası olarak

MISAFİR: Yolcu, seferde olan anlamına geliyor.

Misafir varsa onu misafir eden misafirhane sahibi yani mihmandar vardır.

Bu iki kavram üzerine Risale-i Nur'un genelinden bir toplama ve mana arayış yapacağım. Misafirhanenin özelliklerinden, konforundan, misafirhanenin misafirlerinden, misafirhanenin mihmandarından, misafirhanenin kurallarından, insanın misafir ettiği vaziyetleri içeren bir ders araştırması.

MISAFIRHANENİN BÜYÜKLÜĞÜ

Misafirhaneler mihmandarın büyüklüğünü, o misafirhanenin tez-yinatı mihmandarın zenginliğini, misafirhanede yapılan ikramlar onun cömertliğini, misafirhanenin intizamı onun kudret ve hikmetini, temizliği onun kusursuzluğunu gösterir.

MISAFIRHANE

BÜYÜKLÜĞÜ

TEZYİNATI

İKRAMLAR

İNTİZAMI

TEMİZLİĞİ

MIHMANDARIN

AZAMETİNİ

ZENGİNLİĞİNİ

CÖMERTLİĞİNİ

HİKMET VE KUDRETİNİ

TEMİZLİĞİNİ

MISAFIRHANENİN BÜYÜKLÜĞÜ VE TEZYİNATI

Misafir olduğum bu misafirhane o kadar büyük ve bu büyüklüğü ile beraber o kadar güzel süslendirilmiski insanı kendine hayran bırakıyor. Tavanından tavanına muhteşem bir tezyinat ve azamet kendini gösteriyor. Bu noktada tefekkürümü artıracak bir kaç cümle.

Yani: Semanın müzeyyen tavanına, güneş gibi ışık verici, ısındırıcı bir lâmbayı takmak; gece gündüz hatlarıyla, kış yaz sahifelerinde mektubat-ı Samedaniyeyi yazmasına bir nur hokkası hükmüne getirmek ve yüksek minare ve kulelerdeki büyük saatların parlayan akrepleri misillü, kubbe-i semada Kameri, zamanın saat-ı kübrasına bir akreb yapmak; mütefavit çok hilâller suretinde her geceye güya ayrı bir hilâl bırakıp, sonra dönüp kendine toplamak, menzillerinde kemal-i mizanla, dakik hesabla hareket ettirmek ve kubbe-i semada parlayan, tebessüm eden yıldızlarla, göğün güzel yüzünü yaldızlamak, elbette nihayetsiz bir saltanat-ı rububiyetin şairidir. Zîşuura, onu iş'ar eden muhteşem bir uluhiyetin işaretidir. Ehl-i fikri, imana ve tevhide davet eder.

MISAFIRHANENİN TAVANI

GÜNEŞ

VAZİFESİ

IŞIK VERİCİ

ISINDIRICI

PİŞİRİCİ

GECE GÜNDÜZÜN

KIŞ VE YAZIN

NUR
OKKASI

KAMER

ZAMANA BİR AKREP

FARKLI ŞEKİLLER İLE TAKVİMÇİ

GECE LAMBASI

YILDIZLAR

TAVANI SÜSLENDİRMEK

MISAFIRHANENİN TABANI

EŞCAR VE NEBATAT İLE

TEZYİN EDİLMİŞ

MİSAFİRHANENİN TEMİZLİĞİ

Kalabalık misafir toplulukların geldiği sürekli bir sirküasyonun olduğu misafirhaneler temiz kalması zordur. İçinde yaşadığımız ve bizimle beraber nihayetsiz mahlukatında misafir olduğu daima dolup boşalan bu misafirhane gayet temiz ve pak. Bu misafirhanenin bu şekilde olması mihmanların temizliğine kusursuzluğuna işaret ediyor.

Bu kâinat ve bu Küre-i Arz, daim işler bir büyük fabrika ve her vakit dolar boşalır bir han, bir misafirhanedir. Halbuki böyle işlek fabrikalar, hanlar ve misafirhaneler; müzahrefatla, enkazlarla, süprüntülerle çok kirleniyorlar, bulaşık oluyorlar ve ufunetli

305

maddeler her tarafında teraküm ediyorlar. Eğer pek çok dikkatle bakılmazsa ve tanzif edilmezse ve süpürülüp temizlenmezse içinde durulmaz, insan onda boğulur. Halbuki bu fabrika-i kâinat ve misafirhane-i Arz o derece pâk, temiz ve naziftir ve o kadar kirsiz ve bulaşıksızdır ve ufunetsizdir ki, bir lüzumsuz şey ve bir menfaatsiz madde ve tesadüfî bir kir bulunmaz. Zahirî bulunsa da, çabuk bir istihale makinesine atılır, temizlenir. Demek bu fabrikaya bakan zât, çok iyi bakıyor. Ve bu fabrikanın öyle tanzifçi bir sahibi var ki, o koca fabrikayı ve o büyük sarayı küçük bir oda gibi süpürtür, temizler, tanzim ve tanzif eder. Ve o pek büyük fabrikanın büyüklüğü nisbetinde müzahrefatı ve enkazından kalma kirli maddeleri, süprüntüleri bulunmuyor. Belki büyüklüğü nisbetinde, temizliğine ve nezafetine dikkat ediliyor. Bir insan, bir ayda yıkanmazsa ve küçük odasını süpürmezse çok kirlenir, pislenir. Demek bu saray-ı âlemdeki pâklık, safilik, nuranîlik, temizlik; mütemadiyen hikmetli bir tanziften, bir dikkatli tathirden ileri geliyor.

Ve eğer o daimî tathir ve süpürmek ve dikkat ile bakmak olmasaydı, bir senede bütün hayvanların yüzbin milletleri Arz'ın yüzünde boğulacaklardı. Ve semavatın fezasında, tahribe ve mevte mazhar olan kürelerin ve peyklerin, belki yıldızların enkazları, başımızı ve diğer hayvanatın başlarını, belki Küre-i Arz'ın başını, belki dünyamızın başını kıracaklardı. Dağlar büyüklüğündeki taşları başımıza yağdıracaklardı ve bizi bu vatan-ı dünyevîmizden kaçıracaklardı. Halbuki eskiden beri o yukarı âlemlerdeki tahrib ve tamirden, medar-ı ibret olarak yalnız birkaç semavî taşlar düşmüş ise de hiç kimsenin başını kırmamış.

MİSAFİRHANEDE İNSANIN KONUMU

Risale-i Nur içinde insanın konumu Kur'anî bir ölçü ile çok derin işleniyor. Fakat ben konum olan misafir kavramı ile insanın ifade edildiği yerlere baktığımda şu manaların nazara verildiğini görüyorum.

- 1- İnsanın nazdar bir misafir olduğu
- 2- Vazifesi çok ve az duracak bir misafir olduğu
- 3- Memur bir misafir olduğu

Bunların üzerinde durmaya çalışacağım.

İNSAN..... NAZDAR MİSAFİR.

sultanı olan Mâlik-i Yevmiddin'e intisabıyla şu kâinatta nazdar bir misafir ve ehemmiyetli bir vazifedar makamına girip,

Kainat içinde insana baktığımda insanın mahiyetinin aksine çok rahat bir hayat geçirdiğini görüyorum. Nihayetsiz aczi ve fakrı nihayetsiz ihtiyaca ve düşmanı olan insana her şey musch-har ve odeta hersey insana hizmet için kosturuyor.

kendini müstehak eder. Demek şu meşhud saltanat-ı insanîyet ve terakkiyat-ı beşeriye ve kemalât-ı medeniyet; celb ile değil, galebe ile değil, cidal ile değil, belki ona onun za'fı için teshir edilmiş, onun aczi için ona muavenet

328

edilmiş, onun fakrı için ona ihsan edilmiş, onun cehli için ona ilham edilmiş, onun ihtiyacı için ona ikram edilmiş. Ve o saltanatın sebebi, kuvvet ve iktidar-ı ilmî değil, belki şefkat ve re'fet-i Rabbanîye ve rahmet ve hikmet-i İlahîyedir ki; eşyayı ona teshir etmiştir. Evet, bir gözsüz akrep ve ayaksız bir yılan gibi haşerata mağlub olan insana, bir küçük kurttan ipeği giydiren ve zehirli bir böcekten balı yediren; onun iktidarı değil, belki onun za'fının semeresi olan teshir-i Rabbanî ve ikram-ı Rahmanîdir.

İnsan bu mahiyeti ile Rabbi Rahim'in nazdar bir misafiridir.

İNSAN .... MEMUR MİSAFİR

MEMUR: Devlet hizmetinde süreklilik isteyenlerde çalışan, yasalara göre sorumluluğu olan, yetkisi olan kimse anlamına gelir.

İnsan kendini hayatı Kur'an ile amlandırdığında insanın bu dünya da varlık içinde esrefi mahlukat olduğunu ve kendisine varlık içinde süreklilik arzeden ve büyük sorumluluklar yüklenmiş bir varlık olduğunu anlar.

Cenabı Hak Kur'an ile insana çok büyük memuriyetler yüklemiştir. Risale-i Nur içinde insanın bu memuriyet vasfı ları çokça zikredilir

189

İ'lem Eyyühel-Aziz!

Sath-ı âlemde kurulan şu sergi-yi İlahîde teşhir edilen tezyinata, kemalâta, güzel manzaralara ve rububiyetin haşmetiyle uluhiyetin azametine bir **müşahid**, bir **mütenezzih**, bir **mütehayyir**, bir **mütefekkir** lâzımdır ki, o güzellikleri görsün; o manzaralar arasında tenezzüh etsin; o hârika nakışlara, zînetlere tefekkür ile hayran olsun. Sonra o sergiden Sâni'in celaline, Mâlikinin iktidar ve kemalâtına intikal ile Onun azametine secde-i hayret etsin. **Bu vazifeyi îfa edecek insandır. Çünkü**

alâmeti, bir işareti bulunacaktır. Çünkü saltanat-ı rububiyetin hikmeti iktiza eder ki: Zîşuur için, bhusus en mühim vazifesi **müşahede** ve **şehadet** ve **dellâlık** ve **nezaret** olan **insan için** tasarrufat-ı gaybiyenin mühimlerine bir işaret koysun, birer alâmet bıraksın. Nasılki nihayetsiz bahar mu'cizatına yağmuru işaret koymuş ve havarik-ı

İNSANIN MİSAFİRLİĞİNDEKİ MEMURİYETLERİ

MÜŞAHİD

DELLAL

MÜTENEZZİH

NEZARET

MÜTEHAYYİR

ŞEHADET

MÜTEFEKKİR

İLİM VE DUA

Daha bir çok maddenin ekleneceği bu liste ile insanın bu dünyadaki misafirliğinin kafasına göre takılarak geeme-yeceğini vazifesini yapmayan memurların tutanak yemesi gibi insanında bütün vaziyetlerinin kayıt altına alındığını unutmamak gerekir.

Hem anlarsın ki: İnsan, ipi boğazına sarılıp, istediği yerde otlamak için başıboş bırakılmamıştır; belki bütün amellerinin suretleri alınıp yazılır ve bütün fiillerinin neticeleri muhasebe için zabtedilir.

MISAFIRHANEDE KİMLER VAR ?

Bu büyük misafirhanede insan nokta-i merkezde olsada elbette bu misafirhanede yalnızca insan yok ve olamaz

Hergün ddar boşunur bu misafirhanede bir cok zihayat ve zaman seridinde tasarrufat-ı ilahinin celli ve cemali tasarrufları mektupları, kasideleri hükmünde olan mevsimler bazen hadisat vs. gibi bir cok misafir bu büyük misafirhanede misafir oluyorlar.

Bunlara dair bir kaç numune

belki her mevsimde bir kâinat, bir âlem gider, biri gelir. Demek bir Kadr-i Zülcelal var ki, bu kinatı hiçten icad ederek her senede belki her mevsimde, belki her günde birisini icad eder, ehl-i şuura gösterir ve sonra onu alır, başkasını getirir. Birbiri arkasına takıp zincirleme bir surette zamanın şeridine asıyor. Elbette bu âlem gibi birer kâinat-ı mteceddide hükmünde olan her baharda gözümüzün önünde hiçten gelen ve giden kinatları icad eden bir Zt-ı Kadr'in mu'cizat-ı kudretidirler. Elbette lem içinde her vakit lemleri halkedip değiştiren zt, mutlaka řu lemi dahi O halketmiştir. Ve řu lemi ve ry-i zemini, o büyük misafirlere misafirhane yapmıştır.

ZAMAN MISAFİRLERİ

HER SENE

HER MEVSİM

HER GÜN

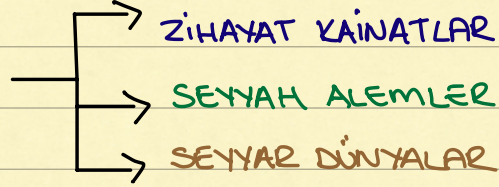
BÜYÜK MISAFİRLER

ALEM

KAINAT

Hem heyet-i mecmua cihetinde, her güzde ve her baharda büyük bir âlem vefat eder ve taze bir âlem vücuda gelir. Ve o vefat ve **hudûs**, o kadar muntazam cereyan ediyor ve o vefat ve hudûsta, gayet intizam ve mizanla o kadar nevilerin vefiyatları ve hudûsları oluyor ki; güya dünya öyle bir misafirhanedir ki, **zihayat kâinatlar ona misafir olurlar** ve **seyyah âlemler** ve **seyyar dünyalar ona gelirler**, **vazifelerini görürler**, **giderler**. İşte, bu dünyada böyle hayatdar dünyaları ve vazifedar kâinatları kemal-i ilim

DÜNYA MISAFIRHANESİNİN MISAFİRLERİ

MISAFIRHANENİN ADABI

Her misafirhoneye gelen yarı bir yere misafir olan misafirin bazı kurallara uyması gerekir. Bu kurallar bazen talimat şeklinde bir şeylere bir yerlere yazılır. Duvara asılan talimatlar, broşürlere yazılan genel kurallar gibi. Bazı kurallarda bir yerde yazılı olmasada insan bu kuralları adeta insaiyeten, edeben kendi iç dünyasında okur ve uygular.

İşte bu dünya misafirhanesinin nazdar ve memur bir misafiri olan insanında bu dünya misafirhanesinde uyması gereken talimatlar kuralları var. Bunlar yazılı ve insani olarak ayrılabilir. Yazılı kurallar şeriat, insani kurallarda insan fitratından gelen aklı, ahlakî ölçülerdir. Şeriat kurallarını iki bölümde ele almak gerek

Şeriat-ı İlahiye ikidir:

Biri:

Sıfat-ı kelâmdan gelen bir şeriatır ki, beşerin e'fal-i ihtiyariyesini tanzim eder.

İkincisi:

Sıfat-ı iradedden gelen ve evamir-i tekviniye tesmiye edilen şeriat-ı fitriyedir ki, bütün kâinatta cari olan kavanin-i âdâtullahın muhassalasından ibarettir. Evvelki şeriat nasıl

İnsan misafir olduğu bu misafirhane de misimondarin kaymus olduğu kuralların bütünü olan seriata uymakla yükümlüdür.

Ana seriata sıfatı kelamdan gelen seriattır ki bunlar vahiy ve uzantılarının yekunu olan din hakikettir. İnsan burada geçen emir ve yasaklara uymak bu seriata kendine bir eğitim aracı yapmakla mükelleftir.

Diğer bir seriata pek bilmeyen bir seriata tanımlamasıdır. Sıfatı iradeden gelen ve kendini bazen tabiat, bazen adetullah bazen bilim ve fen bazen trafik kuralları şeklinde gösterir. Ve bu dünya misafirhanesinin memur misafiri bu ikinci seriata uymakla da mükelleftir.

Bu ikinci seriata ilgili deprem zamanında yapmış olduğum bir te-fekkürümü almak istiyorum.

YARATAN RABBİN ADIYLA "KANUNİYETİ OKU" .

✦ Alem-i islam olarak en büyük problemlerimizden biri din ile hayatı ayırmamız. Hayatın hayatı hem nuru hem esası olan din hakikatının hayatı imar eden bilgilerinden mahrum kalmamız.

✦ Dini yalnızca mescid,tekkede içinde yaşayıp ve fiili ibadet ve fıkhî ölçülerden başka ihtivası olmayan bir şey olarak görüp, vahyin hayatı imar eden ve beşere saadeti dünyeviyeyi de temin eden öğretilerinden mahrum kalmamız.

✦ Kur'an bana eşya ve kainat üzerinden bir Rab tanıtımı yaparken aynı zamanda eşyanın tabiatından ve onların yaratılışında gözüken hususiyetleri üzerinden de bir kanuniyet dersi verir.

✦ "Biz bir Resul göndermedikçe azabda etmeyiz (İsra-15) ayeti zahir manada bir peygamber gelmedikçe hiç bir topluluğun din noktasında hesaba çekilmeyeceğini anlatırken aynı ayette geçen "resul" tabirinin anlamı "tasarrufta hakkı olmaksızın birisinin sözünü olduğu gibi başkasına aktaran" manası ile ayete baktığımızda işari manada çok güzel bir pencere açar.

✦ Bu manada bakınca bana bütün sebepler yani "esbab" ve onlarda gözüken özellikler yani kanuniyetler bana o sebeple yapılacak tasarrufun bir habercisi yani resulü haline getiriyor.

✦ Misal verecek olursam ; Ateş unsuru bir habercidir yani resuldur insana onun üzerinden yaratılan yakıcılık tasarrufunu kanuniyetini ders verir. İnsan o kanuniyeti öğrendiği için ateş unsurunun derecelerini kullanıp onu hayatının önemli bir aracı haline getirmiştir.

Ne vakit insan elini ateşe uzatır ateş unsuru kanuniyeti ile insanı azab noktasında uyarır manen der "ey insan benim kanuniyetim yakma üzerine yaratılıyor. Sen elini ateşe sokarsan seni biiznillah yakarım yani sana azab gelir seni uyarıyorum" der.

✦ Mesela fay hattı bir resuldur insana heber verir manen der ki "ey insan benim kanuniyetimi oku bende yaratılan enerji üzerine bina ev yapma. Yaparsan azab hükmünde ki deprem ile karşılaşsın.

✦ İşte bu kanuniyet okumaları insana Kur'an ile ders verilip insanın hayat-ı dünyeviyesini de inşa etmesini sağlar.

✦ Peygamber mucizeleri hep bu kanuniyet derslerini barındırır. Beşere o Nebiler eliyle maddi terakkinin işaretlerini verir. Mesela Davut (as) demiri eliyle yumuşatması ile demirin kanuniyetinde eritilip yumuşatılıp kullanılabilceğinin dersini verir. Bugün beşer bu kanuniyeti çözüp demiri yumuşatıp kullanmış maddi terakkisini sağlamıştır.

✦ Yine güncel mesele olan depremden muhafaza olmak noktasında yerleşim yerlerinin nerelerde olması gerektiğine dair bir kanuniyet misali. "Onları sarsmasın diye yere de sabit dağlar yerleştirdik (Enbiya-31)" ayeti deprem noktasında önlem alması gereken insana evlerinin nerelere yapılması gerektiğini ders verir.

✂ Başka bir ayette "binasını çökmeye yüz tutmuş bir yarın kenarına kurup...(TEVBE-109" ifadesi yine kanuniyet ile evlerin yamaç ve dere kenarı gibi yerlere yapılmaması dersini veriyor.

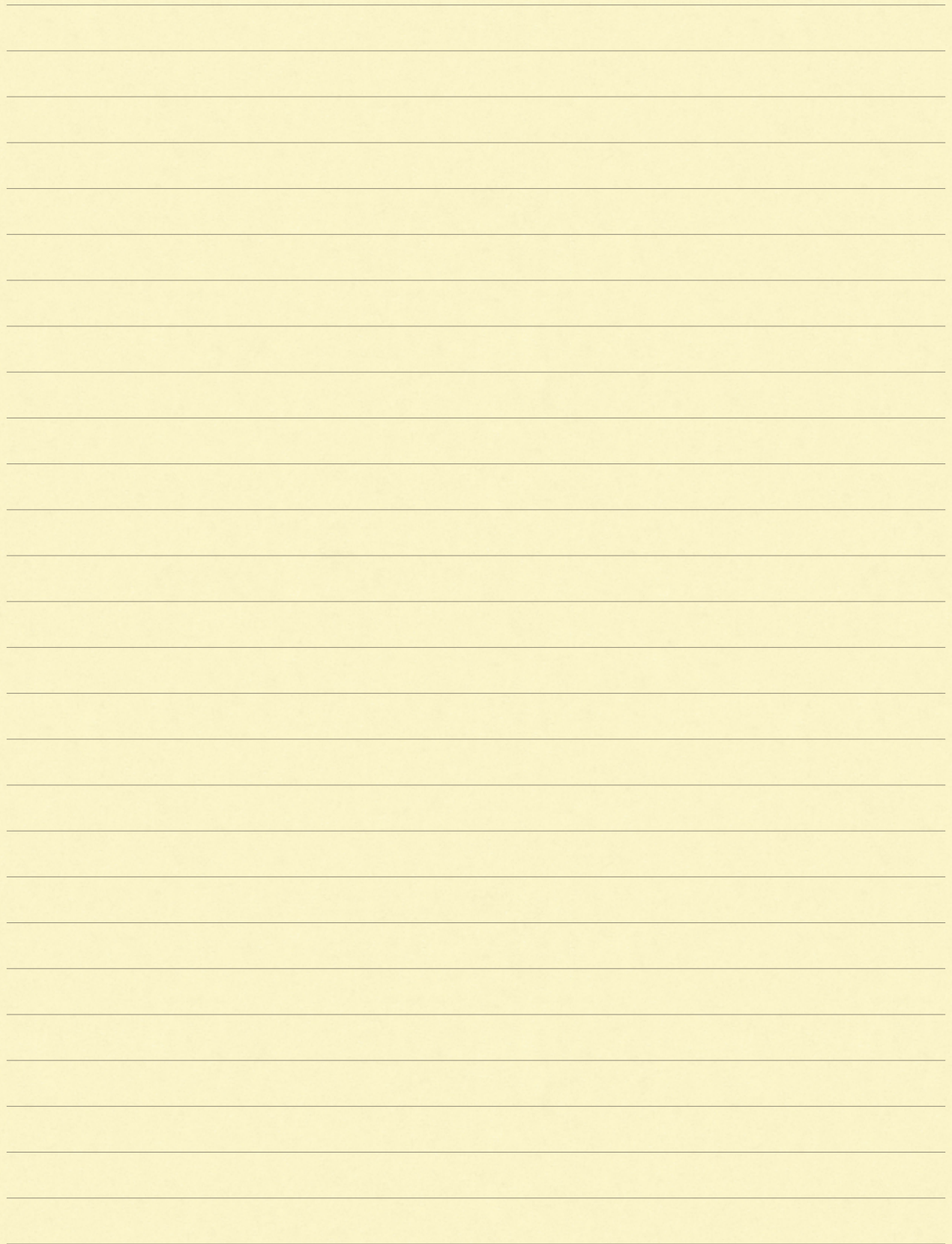
✂ Bugün modern bilimin her dalı hasseten jeoloji,geoteknik gibi yer bilimi branşları her biri bir sebep yani resul olan unsurların haberini ikazını onlar üzerinden yapılan tasarrufların kanuniyetlerin okumasını yapan bir çalışmadır.

✂ Bu noktada bu tür ilim dalları ile uğraşmak külli bir ubudiyettir. Kur'an insana varlık sahasında yapılan tasarrufların okumasını bilim ile yaptırıp nizamı bilmesini ve bu nizama tebaiyet etmesini ve suhulet görme dersini verir.

✂ Bütün bu kanuniyet okumasından mahrumiyet insana " azab" hükmündeki afetlerin gelmesi için yapılan fiili duâdır.

✂ Din ve bilim bu noktada çakışmaz ama çalıştırılır. Bilim ile meşgul olup varlık üzerinde yapılan bütün tasarrufların "başkasının sözü olduğunu" unutup yani o unsurları yaratıcılarını tanıttığı unutup inkara sapan bilim adamları ile taasub ile dini hayattan koparan bilim ile böyle ubudiyet şuru ile uğraşmanın ibadet olduğunu bilmeyen yada tembelliği ile bilmek istemeyen dini-darlar tarafında bilim ve din çakıştırılır.

✂ Din-i hak hayatın hayatı hem nuru hem esasıdır. Hakiki manada anlaşılan bir din-i hakkın ihyası ile olur milletin ihyası.

Şeriat-ı İlahiye İstidir:

Biri:

Sıfat-ı kelâmdan gelen bir şeriattır ki, beşerin e'âl-i ihtiyarîyesini tanzim eder.

İkincisi:

Sıfat-ı iradeden gelen ve evamir-i tekviniye tesmiye edilen şeriat-ı fıtriyedir ki, bütün kâinatta cari olan kavanin-i âdâtullahın muhassalasından ibarettir. Evvelki şeriat nasıl

✦ Mesela fay hattı bir resultur insana heber verir manen der ki "ey insan benim kanuniyetimi oku bende yaratılan enerji üzerine bina ev yapma. Yaparsan azab hükmünde ki deprem ile karşılaşsın.

✦ İşte bu kanuniyet okumaları insana Kur'an ile ders verilip insanın hayatı dünyeviyesini de inşa etmesini sağlar.

✦ Peygamber mucizeleri hep bu kanuniyet derslerini barındırır. Beşere o Nebiler eliyle maddi terakkinin işaretlerini verir. Mesela Davut (as) demiri eliyle yumuşatması ile demirin kanuniyetinde eritilip yumuşatılıp kullanılabilceğinin dersini verir. Bugün beşer bu kanuniyeti çözüp demiri yumuşatıp kullanmış maddi terakkisini sağlamıştır.

✦ Yine güncel mesele olan depremden muhafaza olmak noktasında yerleşim yerlerinin nerelerde olması gerektiğine dair bir kanuniyet misali. "Onları sarsmasın diye yere de sabit dağlar yerleştirdik (Enbiya-31)" ayeti deprem noktasında önlem alması gereken insana evlerinin nerelere yapılması gerektiğini ders verir.

✦ Başka bir ayette "binasını çökmeye yüz tutmuş bir yarıñ kenarına kurup...(TEVBE-109" ifadesi yine kanuniyet ile evlerin yamaç ve dere kenarı gibi yerlere yapılmaması dersini veriyor.

✦ Bugün modern bilimin her dalı hasseten jeoloji,geoteknik gibi yer bilimi branşları her biri bir sebep yani resul olan unsurların haberini ikazını onlar üzerinden yapılan tasarrufların kanuniyetlerin okumasını yapan bir çalışmadır.

✦ Bu noktada bu tür ilim dalları ile uğraşmak külli bir ubudiyettir. Kur'an insana varlık sahasında yapılan tasarrufların okumasını bilim ile yaptırıp nizami bilmesini ve bu nizama tebaiyet etmesini ve suhulet görme dersini verir.

✦ Bütün bu kanuniyet okumasından mahrumiyet insana " azab" hükmündeki afetlerin gelmesi için yapılan fiili duâdır.

✦ Din ve bilim bu noktada çakışmaz ama çalışılır. Bilim ile meşgul olup varlık üzerinde yapılan bütün tasarrufların "başkasının sözü olduğunu" unutup yani o unsurları yaratıcılarını tanıttığı unutup inkara sapan bilim adamları ile taasub ile dini hayattan koparan bilim ile böyle ubudiyet şuru ile uğraşmanın ibadet olduğunu bilmeyen yada tembelliği ile bilmek istemeyen dini-darlar tarafında bilim ve din çakıştırılır.

✦ Din-i hak hayatın hayatı hem nuru hem esasıdır. Hakiki manada anlaşılın bir din-i hakkın ihyası ile olur milletin ihyası.